

DJEČJI DOM ZAGREB

ODJEL SKRBI O DJECI, TRUDNICAMA I MAJKAMA S DJETETOM

Nazorova 49, Zagreb

PROGRAM RADA ZA 2017. GODINU

Voditeljica:

Jelica Belošević, soc.radnica

Zagreb, siječanj 2017.

ODJEL SKRBI O DJECI, TRUDNICAMA I MAJKAMA S DJETETOM

U Sjedištu Dječjeg doma Zagreb, Nazorova 49, organizirana su 2 odjela:

1. Odjel skrbi o djeci, trudnicama i majkama s djetetom
2. Odjel pomoćno – tehničkih poslova.

DJELATNOST ODJELA SKRBI

je pružanje socijalnih usluga

- **djeci bez roditelja ili djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi u dobi od 0- 7/10 godina starosti**
- **trudnicama i majkama s djetetom do godinu dana života**

Djelatnost skrbi za korisnike se ostvaruje pružanjem slijedećih usluga:

1. **Usluga privremenog smještaja**
2. **Usluga poludnevnog boravka**
3. **Usluga cjelodnevnog boravka**
4. **Usluga organiziranog stanovanja uz sveobuhvatnu podršku na dislociranoj stambenoj jedinici na adresi Cenkovečka 8**
5. **Usluga savjetovanja i pomaganja primarnih ili udomiteljskih obitelji**
6. **Usluga savjetovanja i pomaganja djeci nakon izlaska iz skrbi i djeci smještenoj u udomiteljskim obiteljima**
7. **Usluga savjetovanja i pomaganja posvojiteljskim obiteljima**

8. Usluga rane intervencije

9. Usluga smještaja trudnice i majke s djetetom do godine dana života

Dijete i njegova obitelj može primati više usluga istovremeno, ovisno o potrebama djeteta i obitelji, sukladno individualnom planu rada.

Sadržaj usluge smještaja djece, trudnice i majke sa djetetom, usluge organiziranog stanovanja uz sveobuhvatnu podršku, te usluge boravka djece /cjelodnevni, poludnevni/ podrazumijeva niz aktivnosti za zadovoljenje osnovnih životnih i dodatnih specifičnih potreba djece, trudnice i majke s djetetom

- Stanovanje, prehrana, odijevanje
- Njegu primjerenu potrebama i dobi korisnika
- Zdravstvenu skrb/prevenciju, primarnu zdravstvenu skrb, prema potrebi specijalističku skrb/
- Odgoj i emocionalnu podršku
- Socijalni rad
- Psihološku podršku
- Osiguravanje uvjeta za razvoj vještina i kompetencija u skladu sa potrebama, dobi i sposobnostima djeteta, roditelja, trudnice ili majke s djetetom
- Multidisciplinarni timski pristup u procjeni potreba djeteta/majke i stručnom radu /socijalni radnici, psiholozi, liječnik pedijatar, logoped, fizioterapeut, radni terapeut, stomatolog/
- Uključivanje korisnika u aktivnosti lokalne zajednice i širenje socijalne mreže za podršku

Sadržaj usluga savjetovanja I pomaganja obiteljima (primarnim, udomiteljskim, posvojiteljskim) podrazumijeva utvrđivanje I zadovoljenje potreba obitelji kroz individualni I grupni rad u svrhu osnaživanja I podrške roditelja/udomitelja/posvojitelja I unapređenja roditeljskih vještina/ kompetencija .

Sadržaj usluge rane intervencije uključuje procjenu potreba djeteta sa utvrđenim razvojnim rizikom ili poteškoćama I stručnu pravovremenu intervenciju sukladno potrebama (logoped, fizioterapeut, radni terapeut, psiholog, socijalni radnik). Usluga se pruža u ustanovi

Sadržaj usluge savjetovanja I pomaganja djeci po izlasku iz skrbi I djeci smještenoj u obiteljima udomitelja uključuje aktivnosti procjene potreba djeteta i stručnu podršku psihologa,

socijalnog radnika, logopeda kroz individualni rad u obitelji I grupni I individualni rad u ustanovi

KORISNICI I KAPACITET

Kapacitet Odjela je 60 djece dobi od 0 – 7/10 godina i 12 majki i trudnica.

Na smještaju, boravku i organiziranom stanovanju se na dan 1.1. 2017.god. nalazi 67 djece, 9 majki i jedna trudnica / od ovih 9 majki jedna se vodi na org.stanovanju

Popunjenost kapaciteta s obzirom na dobnu strukturu djece:

Dob	Broj djece / 1.01.2017./	Maksimalni kapacitet
Od 0 – 3 godine	43	33
Od 3 – 7 godina	23	33
Od 7 – 10 godina	1	
Od 10 I više	0	
Ukupno	67	66

I dalje primamo na smještaj veći broj djece mlađe dobi (do 3 god) jer su po procjeni socijalnih radnika Centara za socijalnu skrb ugroženiji u disfunkcionalnim primarnim obiteljima. Centri smještavaju djecu u ustanovu jer nema smještajnih kapaciteta u udomiteljskim obiteljima ili se odlučuju za privremeni smještaj na Odjelu zbog potrebe **multidisciplinarnе obrade** djeteta koje je bilo izloženo zanemarivanju /zlostavljanju ili je dijete sa razvojnim rizicima ili teškoćama jer mu osiguravamo **uslugu rane intervencije**

Utvrđeni kapacitet po uslugama I popunjenost / 1.1.2017/

Usluga	Broj djece / 1.01.2017./	Maksimalni kapacitet	
		Korisnici	broj uslugana godišnje
Privremeni smještaj	50	40	
Cjelodnevni boravak	11	15	
Poludnevni boravak	0	5	
Organizirano stanovanje	6	6	
Savjetovanje I pomaganje primarne obitelji			1700
Savjetovanje I pomaganje udomitelj, posvoj.obitelji			800
Savjetov.pomaganje djeci u prim.udomit I posvoj.obitelj.			500
Rana intervencija			2400
Ukupno	67	66	5 400

Planom deinstitutionalizacije se nastoji smanjiti broj djece na smještaju, a povećati broj izvaninstitucionalnih usluga u cilju prevencije izdvajanja djece iz obitelji.

U 2017.godine prema postojećim stručnim kapacitetima možemo pružiti;

- 2500 Usluga savjetovanja I pomaganja primarnih , posvojiteljskih i udomiteljskih obitelji,
- 500 Usluga savjetovanja I pomaganja djeci u udomiteljskim obiteljima I posvojenoj djeci
- 2400 Usluga Rane intervencije

**Struktura djece po predloženom obliku daljnjeg zbrinjavanja na dan 1.01. 2017. godine /
prema Nalazu i mišljenju Stručnog tima Odjela**

Predlog daljnje skrbi	Broj djece
Roditelji	11
Posvojenje	3
Udomitelji	26
Boravak s majkom u MD	8
Cjelodnevni ili poludnevni boravak	11
Opservacija u tijeku	2
Srodnička obitelj	0
Organizirano stanovanje	6
UKUPNO	67

Prijedlog daljnje skrbi o djetetu I Individualni plan rada sa djetetom I obitelji Stručni tim Odjela I Centar za socijalnu skrb donose na zajedničkim Stručnim timovima doma i nadležnog Centra .

. Za najveći broj djece / 26 djece / predložen je smještaj u obitelj udomitelja jer je sveobuhvatnom procjenom obiteljske situacije i poduzetim mjerama u cilju osposobljavanja obitelji, utvrđeno da roditelji I dalje ne mogu niti uz podršku primjereno brinuti za dijete. Za obitelji koje bi mogle preuzeti dio roditeljske skrbi predložen je cjelodnevni boravak / 11 djece/ kao prijelazno razdoblje do osposobljenosti roditelja za skrb o djetetu uz podršku. Cilj rada je što više skratiti boravak djeteta i instituciji i trajno ga zbrinuti najprimjerenijim oblikom obiteljske skrbi.

- odsjek zdravstvene skrbi / liječnik-pedijatar i gl. medicinska sestra/- vode zdravstvenu skrb o korisnicima
- odsjek prehrane- brine o prehrani korisnika / nabavi, pripremi i serviranju hrane/
- odsjek tehničkih i pomoćnih poslova – porta, praonica rublja, poslovi održavanja, čišćenja i vozni park

OBLIKOVANJE STAMBENOG I ŽIVOTNOG PROSTORA

Stambena površina odjela iznosi 4.500 m².

Stambeni prostor skrbi o djeci od 0 – 12 mjeseci

Broj odgojnih skupina	Prostorije za korištenje	Broj prostorija
3	Igraonica - spavaonica	3
	Garderoba	1
	Čajna kuhinja	2
	Terasa	2
	Spremište	3
	Hodnik	1
	Priručna ljekarna	1

Igraonice su opremljene primjereno potrebama djece dojenačke dobi:

- 2 stola za prematanje
- kadica za kupanje
- krevetići
- ormari za garderobu i igračke
- stolić i stolci za djecu
- audio-vizualna sredstva
- strunjača za puzanje i motoričke aktivnosti

Prostor je oplemenjen igračkama i aplikacijama koje izrađuje osoblje doma.

Stambeni prostor za dojenačku dob, prostranu, natkrivenu i dobro opremljenu terasu koriste djeca za igru i boravak na zraku.

Druga natkrivena terasa namijenjena je boravku bebe na zraku. Opremljena je dječjim krevetićima i strunjačom.

Na odsjeku se nalazi sanitarni čvor s kupaonicom i zbornica za djelatnike.

Prostori su primjereno opremljeni te brižno održavani.

Stambeni prostor za skrbi o djeci od 1 – 3 godine

Broj odgojnih skupina	Prostorije za korištenje	Broj prostorija
3	Dnevni boravak- igraonica	1
	Spavaonica – igraonica	3
	Čajna kuhinja	2
	Sanitarni čvor	2
	Hodnik	1
	Terasa	1

Stambeni prostor za skrbi o djeci od 3 –7/ 10 godina

Broj odgojnih skupina	Prostorije za korištenje	Broj prostorija
5	Dnevni boravak- igraonica	5
	Spavaonica	5
	Sanitarni čvor	4
	Terasa	2

Svaka odgojna skupina koristi dnevni boravak opremljen primjereno potrebama djece predškolske dobi / audio- vizualnim sredstvima, kutićima za igru, didaktičkim igračkama i drugim potrebnim sredstvima/. Dnevni boravci, odnosno igraonice, ujedno su i blagovaonice.

Odgojna skupina ima svoju spavaonicu, primjereno ukrašenu aplikacijama i igračkama koje djeca koriste pri uspavlivanju.

- soba za odgajatelje
- čajna kuhinja iz koje se distribuiraju obroci u odgojne skupine
- sanitarni čvor za djelatnike / s tuš kabinom /

- spremište za sezonsku garderobu, igračke i didaktički materijal koji se povremeno koristi u skupinama
- hodnik koji je primjereno opremljen / ormarići za dječju odjeću, obuću, klupice, stolci, stolić/ i oplemenjen dekoracijama i slikama.

Djeca koriste gimnastičku dvoranu koja se nalazi u prizemlju za slijedeće sadržaje:

- tjelesne aktivnosti prema programu odgojne skupine
- glazbenu igraonicu
- balet
- predstave
- priredbe
- čajne kuhinje
- sobe za sastanke

Ovi prostori koriste se višenamjenski, prema potrebi:

- za individualni rad vanjskih suradnika s djecom
- savjetodavno-edukativni rad s roditeljima
- savjetodavno-edukativni rad s obitelji udomitelja
- savjetodavno-edukativni rad s obitelji posvojitelja

U prizemlju se nalaze još:

- tri sobe socijalnih radnica
- liječnička ordinacija
- soba voditeljice odjela
- cabinet logopeda
- porta
- sanitarni čvor za posjetitelje

U prizemlju doma nalaze se prostori za posjete i druženje roditelja i volontera s djecom. Sastoje se od:

- hodnika
- priručne kuhinje
- tri djelomično odvojene sobe- igraonice
- dva sanitarna čvora

MAJČINSKI DOM

Majčinski dom je u potpunosti renoviran i opremljen krajem 2015. godine

Majčinski dom u svom sastavu ima

- 1 jednokrevetnu sobu
- 5 dvokrevetnih sobe
- Kuhinju i blagavaonu
- Prostor za učenje i radne aktivnosti majki
- Dnevni boravak i prostor za igru djece
- sanitarni čvor (tuš kabine, wc, prostor za pranje i sušenje rublja)
- soba za individualni rad s majkama (psiholog, socijalni radnik, medic. sestra i dr.)

U sutereu se nalaze

- spremišta
- kuhinja
- terase
- blagovaonica za djelatnike
- garderoba za djelatnike
- praonica rublja
- sanitarni čvor za djelatnike
- kotlovnica

Odjel je povezan dizalom od sutereua do drugog kata.

Iz središnje kuhinje hrana se dizalom za hranu dostavlja na katove u čajne kuhinje.

Prostor oko doma čini parkiralište, vrt i igrališta za djecu. Na dijelu površine nalazi se ugrađeni bazen, dva pješčanika, paviljon sa sanitarnim čvorom za djecu i spremištem za igračke / bicikle, igračke za pješčanik, lopte, ... / kao i dječje sprave za igru / tobogan, ljuljačke, klackalice, penjalica/.

Struktura zaposlenih Odjela skrbi o djeci i Odjela pomoćno – tehničkih poslova

Organizacijska jedinica	Broj djelatnika
Odjel skrbi o djeci, trudnicama i majkama	
Voditeljica Odjela	1
Socijalni radnik	3
Psiholog	2
Radni terapeut	1

Logoped	1
Fizioterapeut	1
Radni instruktor	1
Glavna sestra	1
Medicinska sestra	32
Odgajatelji (predškolski i školski odgoj)	15
Odjel pomoćno – tehničkih poslova	
Voditelj odjela - ekonom	1
Skladištar	1
Kuhar	5
Servirka	3
Pralja	3
Domar-kućni majstor- vozač	2
Portir	2
Čistačica	7

Struktura djelatnika ne odgovara u potpunosti Pravilniku o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga zbog većeg broja medicinskih sestara, a manjka odgajatelja. No, ovaj će se problem riješiti postepenim odlaskom medicinskih sestara u mirovinu u narednih nekoliko godina te zapošljavanjem potrebnog kadra. Planirano pružanje novih usluga, u skladu s planom

transformacije i deinstitucionalizacije ustanove ukazuje na potrebu zapošljavanja soc. radnika i psihologa.

ORGANIZACIJA SVAKODNEVNOG ŽIVOTA

Program njege, odgoja i obrazovanja djece provodi se kroz organizaciju svakodnevnog života djece u odgojnim skupinama. Programsko usmjerenje odgoja predškolske djece prilagođavalo se specifičnostima cjelodnevnog boravka djece u instituciji.

Primjerenim oblicima njege, odgoja i obrazovanja nastojalo se djelovati na cjeloviti razvoj djeteta / tjelesni, emocionalni i spoznajni /.

Raspored se odnosi na svu djecu , osim dojenčad kod koje su aktivnosti potpuno individualizirane.

Raspored dnevnih aktivnosti Odsjeka skrbi o djeci od 1 – 3 godine i Odsjeka skrbi o djeci od 3 – 7 godina

Vrijeme		Aktivnost
Od	Do	
7	7,45	Njega i odijevanje djece redosljedom buđenja
7,45	8,00	Jutarnja tjelovježba u dnevnim boravcima
8,00	8,30	Doručak , pranje zuba i umivanje
8,45	9,30	Organizirane aktivnosti u dnevnim boravcima prema dnevnom programu rada skupine
Oko 10,00		Užina u domu ili dvorištu
9,30	11,30	Boravak na zraku - organizirane aktivnosti u dvorištu, gradu, parku, prema dnevnom planu
11,30	12,00	Njega i priprema za ručak
Od 12,15		Ručak , pranje zubića, dnevni odmor
13	15,00	Spavanje - djeca starija od 5 godina ne spavaju, već su u programu slobodnih aktivnosti - djecu koja se bude prije 15 sati, odijevaju se i odlaze u dnevni boravak gdje borave pod nadzorom i u igri
15,30	16,00	Užina, njega
16,00	17,00	Organizirane aktivnosti u dnevnim boravcima

17,00	19,00	Boravak na zraku, šetnja izvan doma, sportske aktivnosti u dvorištu, slobodne aktivnosti, Prema potrebi, dijete koje ne može ići u dužu šetnju, smještava se u skupinu koja ostaje u domu ili dvorištu
	19,00	Priprema za večeru
	19,15	Večera – nakon večere njega ,oblačenje u pidžame, priprema za spavanje - mlađa djeca odlaze na spavanje ranije (20 sati) , a stariji uz nadzor mogu do 21 sat u boravku igrati društvene igre, gledati filmove ili drugo prema svojem interesu i izboru.. (nagrada za odgovorno ponašanje).

Raspored je okvirni plan izmjene potrebnih i planiranih aktivnosti u odgojnoj skupini . Podložan je prilagodbi obzirom na potrebe djece, godišnja doba, vremenske prilike. Važno je zadovoljiti potrebu djece za svakodnevnim boravkom na svježem zraku, potrebu primjerenog poticaja motoričkog, emocionalnog i spoznajnog razvoja u skladu s individualnim mogućnostima.

Tijekom godine u prijepodnevnom terminu osigurano je vrijeme za provedbu programa pripreme djece predškolskog uzrasta za polazak u prvi razred. Odgajatelji uz stručnu pomoć psihologa i logopeda izrađuju navedeni program te ga provode u skladu s individualnim mogućnostima djeteta.

Organizaciju svakodnevnog života djece nastojimo prilagoditi djeci i njihovim potrebama te roditeljima koji posjećuju i družu se sa svojom djecom. Posjete roditelja odvijaju se u prije podnevnim i poslijepodnevnim terminima u skladu s kronološkom dobi djeteta i dnevnim aktivnostima.

Rasporedom dnevnih aktivnosti također nastojimo djeci osigurati sudjelovanje u aktivnostima lokalne zajednice - kulturnim , sportskim i ostalim sadržajima. Posebnu pažnju posvećujemo proslavama rođendana, blagdana i praznika te organiziramo niz događanja u domu i izvan njega.

Kalendar održavanja proslava u domu i izvan njega

Mjesec	U domu	Izvan doma
Siječanj	Nova godina	zimovanje, klizanje, kino, kazalište
Veljača	Fašnik, Valentinovo	maskembal, kazalište lutaka, posjet dječjim vrtićima
Ožujak	Uskrs	kino, upoznavanje gradskih znamenitosti
Travanj	proljetna svečanost	posjeta ZOO vrtu, posjet muzeju
Svibanj	Dan doma	kino, izlet na Sljeme
Lipanj	godišnja svečanost I kata	izlet na Jarun, šetnja gradom
Srpanj i Kolovoz	kupanje u našem bazenu	ljetovanje u organizaciji doma
Rujan	jesenska svečanost	posjet seoskom gospodarstvu, sakupljanje jesenskih plodova
Listopad	Dječji tjedan, Dani kruha	odlazak u kazalište, muzej
Studeni	Dani bajke	posjet knjižnici, kazalište lutaka
Prosinac	Sveti Nikola, Božić	koncerti, kino, božićni tramvaj, božićni vlak

STRUČNA TIJELA ODJELA

Na nivou Odjela skrbi o djeci od 0 – 7 godina, trudnicama i roditelju s malim djetetom djeluje:

- *Stručni tim*

Stručni tim održava sjednice jednom tjedno ili češće, uz prisustvo predstavnika Centra za socijalnu skrb i prema mogućnosti s roditeljem djeteta kao i drugi dionici važni za dijete, o čemu vodi zapisnik.

Sadržaj rada stručnog tima je:

- Multidisciplinarna timska procjena potreba djece i kapaciteta roditeljske skrbi
- izrada individualnog plana i programa rada s djetetom i njegovom obitelji u suradnji s Centrom za socijalnu skrb i roditeljem
- donošenje odluke o dodatnoj opservaciji djeteta izvan ustanove
- odluka o tretmanu djeteta tijekom boravka u domu
- odluka o individualnom tretmanu djeteta tijekom boravka u domu
- donosi prijedlog oblika skrbi za dijete nakon doma

PROGRAM RADA STRUČNIH DJELATNIKA

Program rada stručnih djelatnika obuhvaća:

- izradu individualnog programa rada za dijete i obitelj

- godišnji , mjesečni i dnevni program rada članova stručnog tima
- godišnji ,mjesečni program rada s djecom u odgojnim skupinama – izrađuju odgojatelji i medicinske sestre skupine
- dnevni izvedbeni program rada odgojne skupine / skupni i individualni

PROGRAM ZDRAVSTVENE SKRBI

Program zdravstvene zaštite objedinjuje primarnu, sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu zaštitu, a u okviru stacionarnog smještaja djece predškolskog uzrasta, majki i trudnica. Program zdravstvene zaštite ostvaruje tim primarne zdravstvene zaštite: liječnica- specijalist pedijatar, te medicinske sestre i ostalo zdravstveno osoblje.

Zdravstvena skrb obuhvaća:

1) Zdravstvenu skrb dojenčadi i male djece

U cilju provedbe zdravstvene skrbi dojenčadi i male djece (0 - 7 godina), osiguravaju se slijedeće mjere:

- Namjerski sistematski pregled svakog djeteta prilikom prijema u ustanovu uz hitno indiciranje dalje obrade, a na temelju kliničkog pregleda te socijalno zdravstvenih anamnestičkih podataka
- Prilikom prijama djeteta u skupinu uzimaju se brisevi (grla, nosa i pupka) za mikrobiološku obradu. Također se pristupa rutinskim hematološkim obradama te na kliničku indikaciju biokemijskim i serološko - imunološkim (HIV inf. lues). Iste se pretrage rade i kasnije tijekom boravka u ustanovi ukoliko ih indicira praćenje djeteta.
- Sistematski pregled dojenčadi i male djece prema programu zdravstvene zaštite.
Sistematski pregledi vrše se u dobi od 1 mj., 3 mj., 6 mj., 9 mj., 12 mj .. Iza navršene 1 godine života sistematski pregled se vrši svakih 6 mjeseci.
- Rano otkrivanje poremećaja u neuromotornom razvoju uz odgovarajuću pravovremenu, ranu rehabilitaciju u ili izvan ustanove. Po potrebitosti dijete se uključuje u polivalentno praćenje (ortoped, neuropedijatar, fizijatar, genetičar ...). Isto zahtijeva češće dodatnu obradu npr. UZ mozga, CT, MR, serološku obradu TORCH, EEG, okulistički pregled, evocirane potencijale. Rano otkrivanje bilo infektivne fetopatije ili možebit metaboličke bolesti uz posljedično odstupanje u rastu i razvoju.

- b. Kontrolno prošireni sistematski pregled kod djeteta čiji rast, razvoj te pobol odstupa od očekivanog za tu dob. Isto tako ovime su obuhvaćena djeca sa izrazito različitim socijalno - zdravstvenim anamnezama.
- c. Preventivne mjere koje provodi liječnik pedijatar uključuju:
  - profilaksu rahitisa i anemije
  - profilaksu zaraznih bolesti
- a. Kurativna zdravstvena zaštita obuhvaća zbrinjavanje akutno bolesnog djeteta, praćenje tijeka bolesti uz provođenje odgovarajuće dijagnostike. Isto se obavlja u sklopu svakodnevne vizite u ustanovi:
  - uzimanjem sekreta i briseva za mikrobiološku obradu
  - uzimanjem krvnih produkata za hematološku analizu
  - postavljanje indikacije za urgentnu terapiju i u svezi s tim:
  - upućivanje na hospitalno zbrinjavanje

2) ***Zdravstvena zaštita trudnica i majki nakon poroda***

3) ***Epidemiološki i higijensko sanitarni nadzor***

- u svrhu prevencije i suzbijanja zaraznih bolesti pomno se prati epidemiološka situacija unutar ustanove u suradnji sa nadležnom HE službom
- zdravstveni nadzor nad uposlenicima (klinički pregled, uzimanje briseva, koprokulture, KKS .. Rtg pluća, a na traženje HE službe)
- pregledi i pojačani nadzor koji indicira epidemiološka situacija vođenje dokumentacije u vidu sanitarnih knjižica

4) ***Nadzor nad provođenjem pravilne prehrane djece predškolske dobi***

- nadzor se vrši prema za prehranu određenim normativima (kvaliteta i kvantiteta hrane, njeno mikrobiološko zadovoljavanje, te da li odgovara energetske normativima), također u suradnji s HE službom.

5) ***Edukativni program***

- edukativna predavanja medicinskim sestrama, odgojiteljima, studentima i učenicima

6) ***Vođenje medicinske dokumentacije***

7) ***Suradnja u radu stručnog tima***

8) ***Razvrstavanje djeteta***

- poslovi vezani uz postupak razvrstavanja djeteta

USTROJ ODJELA

Odjel skrbi

- o djeci od 0 – 7/10 godina koji žive u **odgojnim skupinama** u Sjedištu doma /Nazorova 49/
- trudnici i roditelju/majkama/s djetetom do godine dana starosti, smještenim u **Majčinski dom** u Sjedištu /Nazorova 49/ .
- djeci koja žive u **Organiziranom stanovanju** u dislociranoj stambenoj jedinici /stanu na adresi Cenkovečka 8.

Obzirom na specifične potrebe korisnika planira se dnevni raspored aktivnosti, djelatnici u neposrednom radu, prilagođenost prostora i materijala,....

Ustroj Odjela i korisnici

	Broj djece	Broj trudnica i majki	Broj odgojnih skupina
Skrb o djeci od 0 – 12 mjeseci	10	-	2
Skrb o djeci od 1 – 3 godina	20	-	4
Skrb o djeci od 3 – 7 godina	30	-	5
Organizirano stanovanje uz stalnu podršku	6	-	1
Skrb o trudnicama i majkama-Majčinski dom	12	12 (jedna majka u organiziranom stnovanje uz povremenu podršku)	5 dvokrevetnih soba i dvije jednokrevetne
UKUPNO	68djece i 12 majki	12	12

- *Savjetodavni rad s posvojiteljima, udomiteljima, roditeljima i volonterima*

OSIGURANJE KVALITETE RADA

Korisnicima usluga osiguran je stručni rad, grupni i individualni, od prijema do otpusta.

Ishodište stručnog rada je multidisciplinarna timska procjena potreba djeteta i obitelji temeljem koje se donosi program rada i utvrđuje potreba i vrsta tretmana tijekom smještaja ili boravka u ustanovi.

Tijekom svih oblika rada u domu nastojimo ostvariti dobru komunikaciju između djelatnika ustanove, roditelja i djelatnika Centara za socijalnu skrb. Suradnja, razumijevanje i uvažavanje potreba svih dionika doprinose učinkovitom i kvalitetnom radu.

Prema Akcijskom planu poboljšanja kvalitete usluga, tim za uvođenje standarda kvalitete usluga provodi 1x godišnje samoprocjenu usklađenosti pružanih usluga sa standardima kvalitete i kontinuirano radi na njihovom poboljšanju.

Aktivnosti Stručnog tima obuhvaćaju:

- Prijem djece
- Timska multidisciplinarnu procjenu potreba djece, majki i trudnica /
- Održavanje sastanka stručnog tima s CZSS i roditeljima i vođenje zapisnika
- Izrada izvješća o djetetu s prijedlogom oblika skrbi, prijedlogom potrebnih usluga za uspješno zadovoljenje potreba djeteta
- Prijedlog usluga za roditelje u podizanju roditeljskih kompetencija
- Donošenje odluke o potrebi dodatne opservacije djeteta izvan ustanove

- Izrada i evaluacija individualnog plana za korisnika

- Izrada programa rada
- Individualni tretman djeteta
- Savjetodavno-edukativni rad s majkama i trudnicama
- Savjetodavno-edukativni rad s roditeljima, posvojiteljima i udomiteljima
- Savjetodavno-edukativni rad s volonterima, studentima i vježbenicima
- Suradnja sa sudom /svjedočenje/, policijom, zdravstvenim ustanovama, zatvorima, udrugama, školama, vrtićima...
- Priprema i realizacija otpusta djece, majki i trudnica
- Stručna podrška roditeljima i djeci, posvojiteljima i udomiteljima nakon otpusta
- Predavanja za ostale djelatnike ustanove o različitim temama važnih za skrb o djetetu
- Dežurstva u dane vikenda i blagdana
- Redoviti dnevni radni sastanci radi izmjene važnih informacija o korisnicima i dogovora o radu
- Izvještavanje roditelja i volontera putem oglasne ploče
- Rad s punoljetnim posvojenim osobama kao i udomljenim u vezi traženja podataka o biološkoj obitelji
- Vođenje propisane dokumentacije
- Permanentno stručno usavršavanje

Program rada socijalnih radnica Odjela skrbi o djeci od 0 – 7 godina

Tijekom 2016.god. socijalne radnice su brinule o potrebama i dobrobiti 138 djece koja su primala uslugu smještaja ,organiziranog stanovanja , boravka Uloga socijalnog radnika je koordinacija svih dionika skrbi o djetetu, od prijema do otpusta.Brine da dijete dobije na vrijeme sve usluge koje su dogovorene u individualnom planu skrbi o djetetu svih dionika. Brine da

privremeni smještaj djeteta traje što kraće i da se realizira najoptimalnija obiteljska skrb/roditelji, udomitelji, posvojitelji, srodnici/.

Pružna uslugu savjetovanja i pomaganja roditeljima, udomiteljima, posvojiteljima tijekom smještaja ili boravka djeteta i nakon prekida smještaja/boravka, ovisno o potrebi (2016. godini ovom uslugom bilo je obuhvaćeno 50 korisnika), a u usluzi savjetovanja i pomaganja djeci u obitelji udomitelja i posvojenoj djeci bilo je 10 djece.

U 2017. godini planira se porast usluga savjetovanja i pomaganja primarnih i udomiteljskih obitelji te pokrivanje tih usluga pravovremenim rješenjem CZSS. Socijalni radnici doma vršili su uslugu savjetovanja i pomaganja u obitelji i u domu. U domu je ova usluga organizirana grupno i individualno pa su tako u prošloj godini socijalna radnica i logopedinja doma otpočele s edukativno iskustvenim radionicama za roditelje djece na boravku i smještaju a također i za roditelje djece koja su otpuštena sa smještaja. Rad se odvija dinamikom 2 puta mjesečno po 2 sata, a grupe su zatvorene. Cilj ovih grupa je unaprijeđivanje roditeljskih vještina.

Socijalne radnice su bile mentori brojnim socijalnim radnicama koje su vježbenički staž odrađivale u našem Odjelu.

Socijalna radnica doma surađuju sa Studijem za socijalni rad te kroz mentorstvo pripremaju volontere – studente za rad s djecom. Socijalne radnice prate njihov rad i rade sa studentima kako bi se upoznali sa radom socijalnog radnika u domu.

Socijalne radnice rade i sa drugim volonterima koji nam se javljaju, na pripremi, praćenju i osnaživanju za individualni rad s djecom.

Program rada socijalne radnice na Majčinskom domu

Uloga socijalne radnice je briga o potrebama majke i djeteta od prijema u dom do odlaska, a posebno usmjerena za osamostaljivanje majke i preuzimanje brige za dijete nakon izlaska iz doma. Po izlasku iz doma pružanje podrške (savjetovanje i pomaganje).

U 2016. godini zajedno s udrugom HURID socijalna radnica i logopedinja doma su provodile radionice majka- dijete 1 puta tjedno s ciljem poticanja intuitivnog roditeljstva i unaprijeđivanja roditeljskih vještina.

Kapacitet odsjeka je tijekom 2016.god.bilo 12 trudnica-majki sa djecom.

U tretmanu Majčinskog odsjeka bilo je 17 korisnica tijekom 2016.godine.

Tijekom 2016. god., primljeno je 11 majki, a otpušteno 8 majki, s time da je jedna prešla u organizirano stanovanje s povremenom podrškom radi školovanja(usluga za mlade do 21 godine), tj promijenila uslugu kako bi i dalje uz školovanje bila uz dijete.

O djeci su preuzele brigu 2 majke, 2 djece ostalo je na smještaju, a s majkama se provodi savjetovanje i pomaganje dok je jedna majka zajedno s djetetom smještena u obitelj udomitelja. Još su otpuštene i dvije trudnice. Tijekom 2016. Na smještaj smo primili 3 maloljetne majke, a sa smještaja otpustili 2 maloljetne majke. Dvije su korisnice tijekom smještaja napunile 18 godina. Ukupno je tijekom godine na odjelu boravilo 6 maloljetnih majki što u odnosu na ukupan broj od 17 majki iznosi 35%.

Znatan je udio majki koje imaju izražene poteškoće u ponašanju.

Za jednu majku je realizirana polica životnog osiguranja, putem Croatia osiguranja i Zaklade Vaša pošta.

Tijekom 2016/17. godine 2 majke pohađaju redovnu srednju školu. Jednu majku smo upisali u dopisnu srednju školu u Pučkom otvorenom učilištu pa smo se oko toga dodatno angažirali. Vezano uz školu redovito odlazimo na informacije, roditeljske sastanke i brinemo o praksi.

Obzirom na ovakav sastav na majčinskom odjelu (3 učenice) opseg posla se povećao i zahtjeva dodatni angažman svih zaposlenih.

U Materinskom domu radi socijalni radnik, medicinska sestra tijekom dana i med. sestra/odgajatelj tijekom noći i psiholog. Za vrijeme smještaja trudnice – majke u Materinskom domu u rad su uključeni i ostali članovi Stručnog tima: pedijatar, medicinska sestra, psiholog, fizioterapeut, logoped te vanjski suradnici: ginekolog, a prema potrebi – fizijatar, psihijatar-psihoterapeut i dr.

Kroz suradnju s Udrugom Korak po korak održavaju se i radionice s majkama 1 puta tjedno u domu. U suradnji s udrugom i Studijem za socijalni rad majke imaju volontere, studentice socijalnog rada s kojima surađujemo i izrađujemo individualne planove.

Program rada psihologa

Majčinski dom

Rad psihologa u Majčinskom domu uključuje psihološku podršku za korisnice kroz pružanje pomoći i podrške korisnicama u razdoblju prilagodbe, praćenje razdoblja prilagodbe, izradu i praćenje individualnog programa rada, psihološku podršku i savjetovanje, pomoć u obrazovanju trudnice ili majke, pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, poticanje na kvalitetno korištenje slobodnog vremena i kroz pripremu trudnice/majke za samostalan život. Također, u odnosu na dijete, posao psihologa uključuje jačanje roditeljskih kompetencija majki u Majčinskom domu i to kroz pomoć i podršku majci u kvalitetnoj brizi za dijete kao i kvalitetnom provođenju vremena s djetetom, jačanje roditeljskih kompetencija i komunikacijskih vještina, savjetovanje na temu socijalnog i emocionalnog razvoja djeteta te razvijanje vještina u cilju samostalne skrbi o djetetu. Isto tako, pokazuje se potreba za pružanjem psihosocijalne podrške i edukacije zaposlenicima Majčinskog doma, točnije, medicinskim sestrama i domaćici.

Tijekom 2016. Godine psihološka podrška je pružena 17 majki i trudnica te je 15 djece bilo uključeno u rad psihologa koji je uključivao procjenu i psihodijagnostiku prilikom koje su i majke sudjelovale. U 2017. godini očekujemo veći broj smještenih majki s djecom i trudnica obzirom na proširenje kapaciteta samog Majčinskog doma, a i zahtjeva za smještaj koji su sve veći.

Odjel skrbi za djecu od 0 do 7 godina

Posao psihologa na odjelu skrbi za djecu od 0 do 7 godina uključuje procjenu novo primljene djece i praćenje adaptacije, procjenu obitelji, inicijalni razgovor s roditeljima/skrbnicima/široom obitelji, komunikaciju s nadležnim institucijama i institucijama u čijem su praćenju/tretmanu djeca, prikupljanje dokumentacije. Jedan od važnijih aspekata rada je rad s djecom i obiteljima koji uključuje psihološku procjenu djeteta i individualni tretman djece (ovisno o potrebi) smještene na odjelu ili na cjelodnevnom/poludnevnom boravku. Psihologijska procjena/psihodijagnostika djece se vrši ovisno o rasporedu stručnih timova (prema planu socijalnih radnika) ili prema kalendaru testiranja te podrazumijeva opservaciju djeteta u grupi i individualno (1 do 2 susreta), razgovor s odgajateljima s roditeljima djeteta te drugim stručnjacima, pregled dostupne socio-zdravstvene dokumentacije i psihološko testiranje. Individualni psihologijski tretman uključuje rad s djetetom na proradi neugodnih iskustava; osvještavanje, izražavanje i prihvaćanje različitih osjećaja; upućivanje na društveno prihvatljiva ponašanja, kroz primjereno izražavanje osjećaja, poticanje na nenasilnu komunikaciju; poticanje na asertivnost, jačanje slike o sebi i razvijanje samopoštovanja; podršku pri vježbama

grafomotorike i pripremi za školu. S ostalom djecom se provodi psihologijsko praćenje jedan do dva puta mjesečno u skupini ili individualnom tretmanu, ovisno prema dječjim potrebama. Praćenje djece također podrazumijeva i razgovore s obiteljima, kao i savjetovanja sa potencijalnim udomiteljima i/ili posvojiteljima, ali i edukativno savjetodavni rad odgajateljica, medicinskih sestara i ostalih stručnih djelatnika na Odjelu djece od 0 do 3 godine i djece od 3 do 7 godina kao i razgovore s volonterima djece.

Djeca koja su korisnici smještaja su najčešće izdvojena iz obitelji koja je neadekvatno skrbrila o njima te su većinom zdravstveno, odgojno, obrazovno i emocionalno zanemarena, a nerijetko i zlostavljana. Češće pokazuju promjene u ponašanju (npr. poteškoće u koncentraciji i pažnji, agresija, psihomotorni nemir i drugo) kao posljedicu na nedovoljnu skrb i/ili traumatske doživljaje.

Tijekom 2016. godine radom psihologa bilo je obuhvaćeno 86 djece. Tretmanski se radilo s 17 djece. Kroz psihološku procjenu prošla su sva djeca (1-2 puta), ovisno o razvojnom statusu djeteta i potrebama (stručni timovi, sudovi, odlasci u primarne ili udomiteljske/posvojiteljske obitelji te procjena za školske obveznike).

U 2016. nudili smo i uslugu Savjetovanja i pomaganja koje se odnosio na rad s biološkim roditeljima, udomiteljskim/posvojiteljskim obiteljima te pružanje podrške djeci prilikom izlaska iz sustava. Uslugom savjetovanja i pomaganja primarnih obitelji bilo je obuhvaćeno 24 korisnika; uslugom savjetovanja i pomaganja udomiteljskih/posvojiteljskih obitelji bilo je obuhvaćeno 10 korisnika i uslugom savjetovanja i pomaganja djece nakon izlaska iz ustanove bilo je obuhvaćeno 9 djece.

Također smo u 2016. odlazili na sud kao svjedoci ili stranka u postupku vezano uz dijete na smještaju. Sveukupno smo bili na sudu za 10 korisnika te u 2017. planiramo i dalje odlaziti.

U 2017. očekujemo veći broj pruženih usluga Savjetovanja i pomaganja obzirom na zahtjeve okoline, ali i obzirom na težnju ka vaninstitucijskim oblicima skrbi za socijalno ugrožene obitelji. Planiramo i dalje nastaviti uspješnu suradnju s udrugama partnerima te obrazovnim i zdravstvenim institucijama, biti vanjske suradnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskih studija, odsjeka za psihologiju, mentorirati studente i vježbenike, profesionalno se usavršavati i sudjelovati u ostalim aktivnostima naše struke i ustanove.

PROGRAM RADA LOGOPEDA

Osnovna logopedska djelatnost temelji se na prevenciji, provođenju dijagnostičkih i terapijskih metoda i postupak za razvoj ili poboljšanje komunikacije, govora, jezika i glasa.

Dijagnostički postupak obuhvaća:

- Otvaranje logopedskog dosjea
- Uvid u anamnestičke podatke
- Uvid u medicinsku dokumentaciju
- Opservacija djeteta u skupini i kontaktu s roditeljima

Individualna logopedska dijagnostika ovisi o dobi djeteta:

- Procjena anatomske strukture i pokretljivosti artikulatora
- Procjena disanja, žvakanja i gutanja
- Procjena prozodijskih karakteristika govora
- Gruba procjena razvoja motorike i grafomotorike
- Ispitivanje lateralne dominacije
- Ispitivanje kvalitete izgovora glasova
- Procjena fonematske percepcije
- Ispitivanje fonematske analize i sinteze
- Procjena rječnika
- Procjena gramatičke komponente govora

Rezultati logopedske dijagnostike koristili su se u svrhu:

- Planiranja provođenja logopedskog tretmana

- Planiranja savjetovanja odgajatelja, obitelji djece, udomiteljskih obitelji, posvojitelja, volontera
- Logopedске preporuke s obzirom na promjenu oblika skrbi o djetetu (otpust iz doma, uključivanje u rehabilitacijske programe izvan doma,....)

Terapijski postupci obuhvaćali su:

- Tretman smetnji žvakanja i gutanja
- Vježbe pravilnog disanja
- Vježbe pokretljivosti artikulatora
- Vježbe pravilnog izgovora glasova
- Vježbe usmjerene na pravilan ritam i tempo govora (mucanje i brzopletost)
- Tretman jezičnih smetnji (nerazvijen ili usporen razvoj govora, posebne jezične teškoće, dvojezičnost)
- Vježbe grafomotorike
- Predvježbe čitanja, pisanja i računanja – priprema za polazak u školu
- Tretman teškoća čitanja, pisanja i računanja
- Tretman govorno jezičnih teškoća djece s oštećenjem sluha
- Tretmani s ciljem prevencije komunikacijskih, govorno jezičnih teškoća

Logopedski tretman provodio se je u skladu sa stupnjem govorno jezične teškoće, u skladu s kronološkom dobi djeteta i vremenu smještaja tj. boravka djeteta u domu, a provodio se individualno u logopedskom kabinetu ili u odgojnim skupinama. Ako je postojala mogućnost, roditelji djece prisustvovali su logopedskom tretmanu te su zadanim domaćim zadaćama također bili uključeni u rad s djecom.

Savjetovanje roditelja, članova obitelji, obitelji udomitelja i posvojitelja odvijalo se u individualnim razgovorima.

Savjetovanje volontera provodilo se također u individualnim razgovorima i aktivnostima s djetetom.

Dijagnostički postupak provodio se je primjenom standardiziranih logopedskih testova i ljestvica.

Terapija se provodila primjenom suvremenih logopedskih metoda te uz primjenu digitalnog logopedskog seta ULTRA CURVE DSP 8000 – BRHRINGER.

Tijekom 2016. godine logopedskom dijagnostikom bilo je obuhvaćeno 84 djece.

Kontinuirane logopedске вјежбе проводиле су се с 46 дјеце у доби од 6 мјесеци до 8 година, 1 до 2 пута тједно.

Најчешће дијагнозе биле су тешкоће јеziчног разумијевања и изражавања и дислалиа.

Значајна улога логопеда видљива је у припреми предшколца за упис у први разред основне школе - провођење предвјежби читања, писања и рачунања као и на Мајчинском одјелу у потицању и саветовању мајки на примјерену стимулацију комуникације, говора и језика њихове дјеце.

На дан 1.1.2017. у индивидуалном третману логопеда је 29 дјеце.

Тјеком 2016. године одрадила сам 1197 сат у индивидуалном раду с дјецом.

VOĐENJE DOKUMENTACIJE

Odnosi se na:

- Vođenje dokumentacije o djeci
- Vođenje dokumentacije o vlastitom radu

Vođenje dokumentacije o djeci:

- Individualni plan i program rada s djecom
- Dosje djeteta o provedenim dijagnostičkim i terapijskim postupcima
- Nalaz i mišljenje logopeda o komunikacijskom, govorno jezičnom razvoju djeteta upućen Centru za socijalnu skrb; zdravstvenim ustanovama (sub specijalistički pregledi; upis u prvi razred)

Vođenje dokumentacije o vlastitom radu:

- Godišnji plan i program rada logopeda
- Izvješće o radu logopeda tijekom protekle godine
- Dnevnik rada

PROMICANJE RADA I PERMANENTNO STRUČNO USAVRŠAVANJE

- Suradnja s članovima Stručnog tima
- Suradnja sa stručnim službama izvan ustanove

- Mentorski rad – provođenje vježbi, prakse i volontiranja studenata Edukacijsko - rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, studentski smjer Logopedije i Rehabilitacije- preddiplomski i diplomski studij
- Aktivno sudjelovanje u trogodišnjem programu „Dobar start za sve : stručna potpora ugroženom djetetu rane dobi i njegovom okruženju“ u kojem je Dječji dom Zagreb jedan od partnera.
- Članstvo u HURID -u
- Članstvo u HLD -u

PROGRAM RADA FIZOTERAPEUTA

Opservacija i praćenje u sklopu ranih intervencija, a sa ciljem

optimalizacije senzomotornog odn.neuromotornog razvoja te

savjetodavni i edukativni rad sa stručnim osobljem Doma ,roditeljima,

posvojiteljima,udomiteljima,majkama na M.O. i volonterima

provedeno je kod 34. djece

	Broj djece
Opservacija i dijagnostika	34
Opservacija	9
Opservacija,dijagnostika,intervencija	2
Opservacija,dijagnostika,terapija	23

Individualnim radom fizioterapeuta uz suradnju sa liječnicima specijalistima u sklopu Ranih intervencija ,a sa ciljem optimalizacije senzomotornog razvoja bilo je obuhvaćeno 23 djece.

Dijagnoza	Broj djece
Djeca sa višestrukim poteškoćama	2
Down syndrom	1
Visokoneurizično novorođenče	2

Neurorizično novorođenče	16
Pareza pl. brachialis	1
Loše držanje	1
Ukupan broj djece	23

Na dan 1.1.2017.godine u individualnom programu rada fizioterapeuta je 10.djece.

	Broj djece
Individualni i savjetodavno edukativni rad s majkama na M.O.	5
Individualni rad	10
Ukupno	15

Na dan 1.1.2017 god.napravljena je opservacija te edukacija baby handlinga kod 3 djece na Majčinskom odjelu.Nakon 1 mjesecne evaluacije procijenit će se da li je potrebno djecu uključiti u program neurorazvojne terapije.

Ukupan broj sati rada fizioterapeuta u neposrednom radu s djecom kroz 2016.godinu iznosio je 1544.

PROGRAM RADA RADNOG TERAPEUTA

Individualan rad radnog terapeuta, u Dječjem domu, se odvijao prema predviđenom planu i programu rada.

Radnoterapijskom procjenom, intervencijom/terapijom, u sklopu usluge Rane intervencije, te savjetodavnim i edukativnim radom s stručnim osobljem Doma, roditeljima, posvojiteljima, udomiteljima, majkama na M.O., volonterima, tijekom 2016. godine, bilo je obuhvaćeno sveukupno 82 djece. (Tablica 1.)

	BROJ DJECE
RADNOTERAPIJSKA PROCJENA	45
INTERVENCIJA, TERAPIJA	37
BROJ DJECE UKUPNO	82

Individualnim radom radnog terapeuta, s ciljem optimalizacije razvoja, u sklopu usluge Rane intervencije, tijekom 2016. godine, bilo je obuhvaćeno sveukupno 37 djece. (Tablica 2.)

DIJAGNOZA	BROJ DJECE

Visokoneurorizično dijete	6
Neurorizično dijete	15
Pareza brahijalisa	1
Sindrom uszezanja na metadon	1
Poremećaj iz autističnog spektra	1
Kašnjenje u razvoju	7
Waardenburg sy.	1
Dandy-Walker sy.	1
Graničan psihomotorni razvoj/ADD	1
Odstupanje u neuromotornom razvoju, Microcephalia	1
Down sy.	1
Stanje nakon krvarenja u mozak i subduralno krvarenje, edem mozga	1
BROJ DJECE UKUPNO	37

(Tablica 2.)

Na dan 1.1.2017. godine u individualnom programu rada radnog terapeuta, u sklopu usluge Rane intervencije, je 27 djece. (Tablica 3.)

	BROJ DJECE
--	-------------------

Individualan i savjetodavno edukativni rad s posvojiteljima	3
Individualan i savjetodavno edukativni rad s udomiteljima	1
Individualan i savjetodavno edukativni rad s roditeljima	2
Individualan i savjetodavno edukativni rad s majkama na M.O.	2
Individualan rad	19
BROJ DJECE UKUPNO	27

(Tablica 3.)

U sklopu usluge Rane intervencije, tijekom 2016. godine radni terapeut je u **neposrednom radu s korisnicima** proveo **1468 sati**.

EVALUACIJA USPJEŠNOSTI TRETMANA

Cilj rada stručnih djelatnika je što kraći privremeni smještaj djeteta u ustanovi, njegovo trajno zbrinjavanje najprimjerenijim oblikom skrbi te i nakon prekida smještaja pomoći roditeljima u izvršavanju roditeljske uloge kao i pomoć obitelji udomitelja i posvojitelja ako se za to ukaže potreba. Tijekom smještaja ili cjelodnevnog boravka djeteta u domu potrebno je osigurati primjerene odgojne utjecaje, potrebnu skrb na svim nivoima kako bi razvoj tekao u skladu s dobi i mogućnostima djeteta. Djeci koja su došla zanemarena i zlostavljana potrebno je osigurati dodatni individualni tretman / u domu i izvan doma / s ciljem ublažavanja posljedica. Evaluaciju navedenih zadataka provodi stručni tim uglavnom koristeći model evaluacije ishoda tj. evaluacije učinka skupnih i individualnih postupaka u kvalitativnom i kvantitativnom smislu.

FLUKTUACIJA KORISNIKA TIJEKOM 2016. GODINE

Tijekom 2016. godine primljeno je 55 djece, a otpušteno 62 djeteta.

	PRIMLJENA DJECA			OTPUŠTENA DJECA		
	SMJEŠTAJ	BORAVAK . ORG.STAN	DJECA MAJKI	SMJEŠTAJ	BORAVAK	DJECA MAJKI
CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB ZAGREB	29	14	7	36	11	3
VANJSKI CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB	9	0	2	9	0	3
UKUPNO	38	8	9	45	11	6
UKUPNO	55			62		

Obzirom na proces deinstitutionalizacije i transformacije doma očekivali smo nastavak trenda smanjenja broja privremenih smještaja što se nažalost nije dogodilo. Razlog tome je većim dijelom u izostanku prevencije izdvajanja, nedostatku obitelji udomitelja spremnih da preuzmu brigu o djeci s teškoćama npr. neurorizična djeca, djeca s motoričkim teškoćama, komunikacijskim teškoćama, i dr. kao i nedostatnoj pomoći stručnih timova navedenim obiteljima

Predloženi oblik skrbi za djecu na smještaju (1.01.2017.)

PREDLOŽENI OBLIK SKRBI	BROJ DJECE
Roditelji	11
Posvojenje	3
Obitelj udomitelja	26
Smještaj s majkom u Majčinskom domu	8
Opservacija u tijeku	2
Srodnička obitelj	0
Organizirano stanovanje uz sveobuhvatnu podršku	6
SOS Lekenik	0
UKUPNO	56

Za djecu na smještaju stručni tim ustanove predložio je povratak roditeljima samo za troje djece. Razlog je u složenosti obiteljske situacije kod većine djece zbog čega je procijenjeno i predloženo za veći broj djece zbrinjavanje smještajem u obitelj udomitelja i posvojitelja.

Dom će prema svojim kadrovskim mogućnostima pružati uslugu savjetovanja i pomaganja primarnim obiteljima, obiteljima udomitelja, posvojiteljima i djeci po prekidu smještaja

Mjesečna dinamika prijema i otpusta djece sa smještaja 2016. godine

BROJ PRIMLJEN. DJECE	CZSS ZAGREB	VANJSK I CZSS	UKUPN O	BROJ OTPUŠTEN E DJECE	CZSS ZAGREB	VANJSK I CZSS	Σ
Siječanj	5	1	6	Siječanj	3	0	3
Veljača	1	1	2	Veljača	4	0	4
Ožujak	3	1	4	Ožujak	7	3	10
Travanj	2	1	3	Travanj	8	0	8
Svibanj	5	0	5	Svibanj	3	1	4
Lipanj	1	1	2	Lipanj	1	1	2
Srpanj	7	2	9	Srpanj	5	1	6
Kolovoz	0	1	1	Kolovoz	1	1	2
Rujan	3	1	4	Rujan	3	1	4
Listopad	3	0	3	Listopad	2	1	3
Studeni	4	1	5	Studeni	1	2	3
Prosinac	2	1	9	Prosinac	1	1	2
UKUPNO	36	11	47	UKUPNO	39	12	51

Duljina boravka djece na privremenom smještaju u domu / 31.12.2016./

TRAJANJE SMJEŠTAJA	BROJ KORISNIKA
Do 6 mjeseci	14
6 mjeseci – 1 godine	12
1 – 2 godine	14
2 -3 godine	2
3 – 4 godine	0
4 – 5 godina	0
5 - 6 godina	0
UKUPNO	42

Razlozi dužeg smještaja djece u domu su u većini slučajeva slijedeći:

- nepravodobno poduzimanje mjera obiteljsko – pravne zaštite i socijalne skrbi u svrhu primjerenog , trajnog zbrinjavanja djeteta
- dugotrajni sudski procesi oduzimanja roditeljske skrbi ili poslovne sposobnosti
- nedostatan rad s biološkim obiteljima
- djeca s teškoćama u razvoju duže ostaju u domu zbog teškoća u pronalaženju obitelji udomitelja ili posvojitelja

U domu najduže ostaju djeca čijim se roditeljima sudskim putem oduzima pravo na roditeljsku skrb, ali i djeca čiji su roditelji lišeni poslovne sposobnosti što predstavlja opterećujuću zdravstvenu i socijalnu anamnezu i otežava posvojenje.

Djeca na cjelodnevnom boravku prema duljini trajanja cjelodnevnog boravka /1.1.2017.

Razdoblje trajanja cjelodnevnog boravka	Broj korisnika
Do 6 mjeseci	1

6 mjeseci – 1 godine	3
1 – 2 godine	3
2 – 3 godine	2
3-4 godine	1
4-5 godina	1
UKUPNO	11

Razlozi otpusta djece sa smještaja

RAZLOG OTPUSTA	CZSS ZAGREB	VANJSKI CENTRI	UKUPNO
Roditelji	12	2	14
Posvojenje	3	3	6
Udomiteljstvo	10	3	13
Druga ustanova, SOS i Karitas	5	1	6
Prelazak sa smještaja u organizirano stanovanje			6
			45

U Zagrebu nema obitelji udomitelja za djecu o kojoj Odjel skrbi , a prema informaciji Timova za udomiteljstvo postoji veliki broj obitelji sa licencom koje čekaju I žele dijete na smještaj!?

PRAVNI OSNOVA SMJEŠTAJA	BROJ DJECE
Roditeljima oduzeto pravo na stanovanje s djetetom/ OBZ	26
Suglasnost roditelja	20
Djeca bez roditeljske skrbi	2
UKUPNO	48

Usporedba realiziranih oblika skrbi i predloženih oblika skrbi od strane stručnog tima ustanove / otpuštena djeca tijekom 2016. godine/

RAZLOG OTPUSTA	Predloženi oblik skrbi po	Realizirani oblik skrbi od
----------------	---------------------------	----------------------------

	stručnom timu ustanove	strane CZSS
Posvojenje	6	6
Odlazak roditeljima	6	19
Udomiteljska obitelj	18	13
Druga ustanova	5	6
Kratki smještaj - opservacija	8	0
cjelodnevni boravak	4	2
Smještaj nakon boravka	3	4
Premještaj u org.stanovanje	6	6
UKUPNO	56	56

Analiza podataka realiziranih i predloženih oblika skrbi za djecu ukazuje na podatak da je stručni tim ustanove kod 6 djece predložio povratak u vlastitu obitelj, a realizirano je 19, do razlike dolazi zato jer većina kratkih, hitnih smještaja završi na način da roditelji pružnu djecu iz ustanove no, dok je procjena doma da bi u velikom broju slučajeva bilo potrebno provesti temeljiti uvid u obiteljske prilike i procijeniti potrebe djeteta kako bi donijeli adekvatni plan skrbi za dijete.

Druženje roditelja s djetetom po rješenju CZSS ili suda / 1.01.2017./

UČESTALOST DRUŽENJA	CZSS	SUD	UKUPNO
Nije određeno	19	1	20
Više puta tjedno	0	17	17
Jedanput tjedno	1	5	6
Dva puta mjesečno	0	1	1
Jedanput mjesečno	0	2	2
Zabranjeni kontakt	0	0	0
Roditelji lišeni roditeljske skrbi ili dali suglasnost za posvojenje	2	0	2
S majkom na MO	8	0	8
UKUPNO	30	26	56

Podaci se odnose na djecu koja su na privremenom smještaju u ustanovi.

Susreti i druženja roditelja i djece odvijaju se u prostorijama namjenjenim upravo za tu svrhu.

Neka obilježja/poteškoće/ roditelja djece na privremenom smještaju / 1.1.2017./

	OTAC	MAJKA	UKUPNO
Mentalna retardacija	2	3	5
Psihičke bolesti	1	6	7
Ovisnost / droga i alkohol/	9	6	15
Poremećaji u ponašanju / skitnja, krađa, prostitucija i dr. kaznena djela/	5	9	14
Bez značajnijih odstupanja	5	8	13
PTSP	1	0	1
Počinioci nasilja	6	0	6
UKUPNO	29	32	61

Struktura roditelja djece na privremenom smještaju 1.1.2017. godine ukazuje na vrlo složenu problematiku obitelji koje su uglavnom nefunkcionalne, zanemarujuće i djecu je potrebno zbrinuti u pozitivnije obiteljsko okruženje zamjenske obitelji. Svim obiteljima je potrebna u većoj ili manjoj mjeri usluga savjetovanja i pomoći u roditeljstvu i osigurati osnovne materijalne životne uvjete.

STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Potreba za stručnim znanjem o novim metodama i tehnikama rada djelatnika iz dana u dan sve je veća jer su i problemi djece sve složeniji. Postoje učestali zahtjevi stručnih djelatnika da im se pomogne i pruži mogućnost za dodatnom edukacijom u radu s zanemarenom, zapuštenom i zlostavljanom djecom već u najranijoj životnoj dobi. Posebno postoji potreba za stručnim znanjima na podršci obiteljima (primarnim, udomiteljskim, posvojiteljskim) u grupnom i individualnom radu, te procjeni potreba, planiranju i provođenju aktivnosti.

Na tragu ovih potreba, u cilju deinstitucionalizacije i transformacije doma u pružatelja izvaninstitucijskih usluga djeci i obiteljima u zajednici ostvareno je partnerstvo sa udrugom SVIMA/više o projektu pod poglavljem –Plan aktivnosti na transformaciji i deinstitucionalizaciji.

DOKUMENTACIJA

Dokumentacija na nivou Odjela:

- Matična knjiga djece
- Matična knjiga otpusta
- Zapisnik stručnog tima
- Knjiga dnevne evidencije

Dokumentacija o djetetu:

- Dosje djeteta

Svaki član stručnog tima (socijalni radnik, psiholog, logoped, fizioterapeut, odgojitelj, medicinska sestra) ima svoj dosje djeteta s dokumentacijom koja mu je potrebna, a dosjei se objedinjuju u zajednički dosje prilikom otpusta djeteta te se odlaže u arhivu po datumu odlaska djeteta iz ustanove.

- Evidencija posjeta roditelja
- Zapisnik zapažanja o posjetima roditelja kojima je oduzeto dijete i povjereno domu i određen stručni nadzor prilikom druženja
- Individualni program rada s djetetom
- Dnevnik rada s odgojnom skupinom

SURADNJA

Odjel skrbi o djeci od 0 – 7 godina te trudnicama i roditelju s malim djetetom ostvario je vrlo uspješnu suradnju s dionicima koji mogu unaprijediti naš rad s djecom.

Suradnju smo ostvarili s:

- Centrima za socijalnu skrb. Suradnja je kontinuirana, od prijema do otpusta korisnika u svrhu informiranja i izrade zajedničkog individualnog plana te poduzimanja određenih mjera za dobrobit i u interesu djeteta. Zajednički sastanci stručnog tima održavaju se u prvom mjesecu prijema korisnika te nakon 6 mjeseci, prema potrebi i češće
- roditeljima i obitelji djeteta. Prvi kontakt roditelj ostvaruje sa socijalnom radnicom no, tijekom boravka djeteta u ustanovi razgovaraju sa svim članovima stručnog tima. Također prisustvuju i sastanku stručnog tima te bivaju upoznati s individualnim planom rada tijekom boravka djeteta u Domu
- bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama

- Fakultetom socijalnog rada, Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, Filozofskim fakultetom i Hrvatskim studijima- odsjek psihologije. Studenti dolaze u našu ustanovu na praksu, vježbe i volontiranje u sklopu određenih kolegija.
- ugovorena je suradnja između Ustanove za obrazovanje odraslih „ Učilište Magistra“ iz Zagreba radi realizacije nastavnog plana i programa za zanimanje dadilja , za nastavni predmet „ Stručna praksa“ u trajanju od 160 sati.
- Školom za medicinske sestre Vrapče čiji učenici III razreda dolaze na vježbe / stručnu praksu iz predmeta Zdravstvena njega
- Zdravstvenim veleučilištem o međusobnoj suradnji u nastavnoj i stručnoj djelatnosti
- srednjom školom- Centar za odgoj i obrazovanje, Zagorska o upućivanju učenika s teškoćama u razvoju na stručnu praksu
- sa Zavodom za zapošljavanje- zapošljavanje putem javnih radova i stručno osposobljavanje
- nevladinim organizacijama, humanitarnim udrugama, vjerskim zajednicama. Tijekom 2016. god. ugovorena je suradnja s Udrugom roditelja“ Korak po korak“ koja se ostvaruje u obliku sastanaka na Majčinskom odsjeku, a prisustvuju im majke, socijalna radnica i medicinska sestra. Cilj sastanaka je informiranje, pružanje psihosocijalne podrške i razmjene iskustva, osnaživanje majki i priprema za samostalan život nakon izlaska iz ustanove. Majke mogu i samostalno odlaziti u prostorije Udruge, Ilica 73 na individualno psihološko savjetovanje, pravno savjetovanje i korištenje internetskih us
- Plesni studio „ Balčin“ pod vodstvom gđe. Karoline Barać jedan puta tjedno vodi baletnu radionicu za djecu od 3 – 7 godina. Tijekom 2016. god. „ male balerine“ sudjelovale su na nekoliko organiziranih priredbi izvan Doma te na najbolji mogući način prezentirale rad i život u ustanovi, suradnju nastavljamo i 2017.god.
- Suradnja s vrtićima se odvija izmjenom iskustva stručnih djelatnika, međusobnim posjetama, organiziranjem zajedničkih aktivnosti te zajedničkim proslavama blagdana
- česti smo gosti, a to planiramo i ostati, dječjih kazališta npr. „ Mala scena“, „ Trešnja“, Dječjeg kazališta Dubrava, Gradskog kazališta „ Žar ptica“, Zagrebačkog kazališta lutaka, Kazališta lutaka „ Let“.kazalište Tirena
- ZOO vrtom u vidu kontinuiranih posjeta
- s medijima u cilju senzibilizacije javnosti za probleme djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i pružanja pomoći od materijalne do stručne

Navedenu suradnju nastaviti ćemo i tijekom 2017. godine.

PLAN UREĐENJA I NABAVE

Planirane aktivnosti uređenja i nabavke za 2017 godinu:

- **Uređenje dječjeg igrališta iz sredstava donacije**
- **Nabavka 2 računala i 1 printera**

PLAN AKTIVNOSTI TRANSFORMACIJE I DEINSTITUCIONALIZACIJE ODJELA

- **Smanjenje broja smještajnih kapaciteta za djecu od 0-7 godina (30 djece)**
- **Ubrzavanje postupka otpusta djece u suradnji sa Centrima za socijalnu skrb prema individualnom planu skrbi za dijete**
- **Provođenje aktivnosti promocije udomiteljstva u cilju animiranja obitelji na području Zagreba i Zagrebačke županije za udomljavanje djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi.**
- **Povećanje broja korisnika usluge savjetovanja i pomaganja primarnim obiteljima , obiteljima udomitelja i djeci po otpustu iz skrbi**
- **Povećanje kapaciteta za boravk djece (cjelodnevni i poludnevni) (30 djece)**
- **Nastavak rada na partnerskim projektima sa udrugama na deinsticionalizaciji**

Partnersvo sa HURID-om

Dječji dom Zagreb partnerska je organizacija Hrvatskoj udruzi za ranu intervenciju u djetinjstvu / HURID/ na programu „ Dobar start za sve: stručna potpora ugroženom djetetu rane dobi i njegovom okruženju „

Partnerske organizacije na programu su još: Centar za odgoj i obrazovanje „ Slava Raškaj“, Zagreb; Centar za rehabilitaciju Edukacijsko- rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; Centar za socijalnu skrb Zagreb; Centar za rehabilitaciju „ Mala Terezija“, Vinkovci.

Radi se o trogodišnjem programu / započeo 2014. godine/ financiranom od strane Ministarstva socijalne politike i mladih.

Program „ Dobar start za sve: stručna potpora ugroženom djetetu rane dobi i njegovom okruženju „ kroz usklađeno djelovanje predlagatelja programa i partnera razraditi će usluge za najmlađu djecu koja su ugrožena zbog neurobioloških čimbenika i / ili socijalnih čimbenika zbog neodgovarajuće roditeljske skrbi, nesnalaženja roditelja, njihove psihosocijalne nezrelosti i sl. Aktivnosti programa usmjerene su na rano prepoznavanje problema i potreba korisnika te brzo djelovanje kako bi se prevenirali ozbiljniji problemi u djetetovom razvoju i ponašanju kao i u obiteljskom funkcioniranju. Temeljnom koncepcijom suradnje među pružateljima usluga i edukacijom novih pružatelja usluga stvara se mreža rane potpore za ugroženo dijete i njegovo okruženje - obitelj / biološku, udomiteljsku, posvojiteljsku /, ali i dječji vrtić i boravak. Na taj način program izravno djeluje na uklanjanje čimbenika koji vode potrebi za institucionalizacijskom skrbi.

Opći ciljevi programa su:

- Prevencija institucionalizacije djece i očuvanje kvalitete života obitelji
- Stvaranje optimalnih uvjeta za razvojno ugroženu djecu u prirodnoj okolini.

Programskim aktivnostima se planira obuhvatiti 35 obitelji u prvoj godini tj. oko 100 obitelji tijekom tri godine provedbe programa.

Dječji dom Zagreb će u sklopu programa provoditi slijedeće aktivnosti:

- Procjena djetetovih razvojnih potreba – za djecu koja su na cjelodnevnom boravku u domu
- Procjena obiteljskih potreba djece na cjelodnevnom boravku
- Radionice „ Majka – dijete“ na Majčinskom odsjeku doma

Svi partneri će sudjelovati u pripremnim aktivnostima te će izravno raditi s korisnicima i sudjelovati u međusobnoj razmjeni iskustava i davanju stručne podrške kolegama te u završnoj konferenciji.

Partnerstvo s udrugom SVIMA

Zajednički projekt

1. „Integrativni pristup u prevenciji institucionalizacije i socijalnom uključivanju djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi“

2017.

Trogodišnji partnerski projekt udruge SVIMA i Dječjeg doma Zagreb pod nazivom „Integrativni pristup u prevenciji institucionalizacije i socijalnom uključivanju djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi“. U 2017. godini ušlo se u treću(završnu) godinu provedbe projekta.

Kao partnerska organizacija, Dječji dom Zagreb proveo je reorganizaciju posla kako bi se integrativni pristup uveo u redovni rad s korisnicima. Osigurane su dvije prostorije za rad udruge kao nositelja programa na lokacijama u Nazorovoj 49 i u podružnici A.G.Matoš. , a od 01.12.2015. zaposlenice udruge SVIMA uključene su u redovne poslove ustanove, odnosno u rad s korisnicima u ustanovi i obiteljima na terenu.

Provedene aktivnosti i rezultati postignuti u ovom razdoblju podržavaju postavljene ciljeve razvoja integrativnog pristupa u prevenciji institucionalizacije i socijalnom uključivanju djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Programom su obuhvaćene obitelji, odnosno roditelji i djeca koja su korisnici usluga u Dječjem domu Zagreb: na smještaju, dnevnom boravku, djeca koja su se vratila u obitelj i koja i dalje trebaju podršku po procjeni Centara za socijalnu skrb, kao i djeca u udomiteljskim obiteljima. s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

U program podrške obitelji uključeni su roditelji čiji stil odgoja ne pruža sigurnost djeci (teško postavljaju granice) ili se radi o nerazriješenim partnerskim odnosima, što kod djece stvara emocionalnu nestabilnost. Kada se radi o mlađim roditeljima, onda je najčešći problem nezrelost i izostanak podrške u široj obitelji. Sve obitelji obuhvaćene programom integrativnog pristupa u stručnom radu su ispod ili neznatno iznad crte siromaštva, bez riješenog stambenog pitanja i u socijalnoj mreži koja je istog društvenog statusa. U najvećem broju radi se i o drugoj generaciji koja je u sustavu socijalne skrbi, tako da je rad usmjeren na prekidanje ovog ciklusa kada je god to moguće.

Obiteljima obuhvaćenim programom pruža se usluga: savjetovanje i pomaganje na tri osnovna načina: individualni rad u ustanovi, grupni rad u ustanovi i posjet obitelji na terenu. Individualni rad u ustanovi provodi se kroz savjetovanje i podršku kontaktima s djetetom, posebno kada su roditelji razvedeni. Prati se i podrška što kvalitetnija komunikacija između roditelja i djeteta, kao i između (bivših) partnera. Prosječno trajanje usluge je 1 sat savjetovanja, a kada se radi o druženju s djecom 2 sata.

Grupni rad s roditeljima odvija se 2 x mjesečno po 2 sata. Sadržaj rada su iskustvene radionice i grupno reflektiranje na teme i izazove roditeljstva uz podršku razmjenu iskustava između samih roditelja. Posjet na terenu obitelji u funkciji je boljeg uvida u uvjete života djece i roditelja, procjeni potrebne podrške u drugim oblicima i sadržajima, kao što su upute o organiziranju svakodnevnih obaveza i brige o djetetu. humanitarne udruge i druge programe podrške u zajednici.